

ADAPTACIÓ DELS DISSENYS CURRICULARS

23889

Unitat de Didàctica i Organització Escolar / Departament de Pedagogia Aplicada

Professores: Ma Antònia Cardona i Elena de Martín

OBJECTIUS GENERALS DE L'ASSIGNATURA

- ♦ Conèixer el context i els elements del Sistema Educatiu
- ♦ Potenciar la construcció de criteris per intervenir i donar resposta a les necessitats educatives de tots els alumnes.
- ♦ Comprendre el marc educatiu i contextual en el qual s'engloben les adaptacions curriculars individualitzades.
- ♦ Conèixer els conceptes bàsics que fonamenten un ACI i el seu procés de desenvolupament.
- ♦ Saber dissenyar i organitzar un ACI en funció de l'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- ♦ Promoure actituds favorables vers la diversitat en els professionals implicats en la tasca educativa, així com l'actualització constant de coneixements.
- ♦ Desenvolupar una metodologia de treball que faciliti la participació, el treball cooperatiu, la recerca documental, l'elaboració acurada de treball i la relació teoria – pràctica.

TEMARI

1. EL CONTEXT SISTEMA EDUCATIU

- 1.1. Trets de la Reforma educativa
- 1.2. Les diferents etapes educatives

2. ELS FONAMENTS DEL CURRÍCULUM

- 2.1. Els fonaments del currículum a la LOGSE
- 2.2. Característiques del currículum

3. EL DISSENY I ORGANITZACIÓ DELS CONTEXTS D'ENSENYAMEN- APRENTATGE

- 3.1. El projecte educatiu de centre
- 3.2. El projecte curricular de centre
- 3.3. La programació d'aula (llenguatge)
- 3.4. Modificacions i adaptacions del currículum

4. CONDICIONS QUE COMPORTEN LA NECESSITAT DE REALITZAR ADAPTACIONS CURRICULARS (Logopèdia)

- 4.1. Necessitats Educatives Especials: Conceptes, tipus i causes
- 4.2. Deficiències i dificultats d'aprenentatge relacionats amb l'audició i la parla

5. ASPECTES O DIMENSIONS CRÍTIQUES DEL DISSENY DE LES ADAPTACIONS CURRICULARS

- 5.1. Criteris i indicadors per a diagnosticar necessitats educatives especials i determinar el tipus d'ACI
- 5.2. Estructura i instruccions per a l'elaboració de l'ACI
- 5.3. Seguiment i valoració de l'aplicació de l'ACI. Progrés de l'alumne

6. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES I RECURSOS PER A L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- 6.1. L'escola com a medi integrador. El paper del logopeda
- 6.2. Criteris per organitzar la resposta a les diferents necessitats de l'alumnat
- 6.3. Estratègies metodològiques en relació a l'organització del centre
- 6.4. Estratègies metodològiques relacionades amb el treball del grup – classe
- 6.5. Recursos instrumentals i recursos didàctics
- 6.6. Organismes i/o institucions i personal especialitzat com a suport per al tractament de necessitats educatives especials

METODOLOGIA

- Presentació, síntesi i explicacions per part del professor sobre continguts del temari
- Lectura, anàlisi i discussió d'articles
- Recensió d'un llibre
- Realització de treballs en grup
- Exposicions a classe d'activitats realitzades pels alumnes
- Elaboració d'una ACI de caràcter teòric - pràctic sobre alguna condició que pot comportar NEE (anàlisi- diagnòstic, metodologia i recursos didàctics)
- Visites a serveis vinculats amb l'educació (EAPs, centres de recursos, etc.)
- Elaboració del propi dossier sobre l'assignatura a partir de les explicacions a classe, les lectures i el treball personal de l'alumne

AVALUACIÓ

- Correcta elaboració del treball pràctic 40%
- Ressenya de llibre 20%
 - PUIGDELLÍVOL, I. (1992): Programació d'aula i adequació curricular. El tractament de la diversitat. Barcelona: Graó.
- Examen final 40%
- La qualificació final de l'alumne es podrà matisar (+, = i - 1 punt) en funció de:

- Participació regular i activa en les sessions de treball a l'aula

ASSIGNATURES DE LLIURE ELECCIÓ RECOMANADES

A partir de la Guia de l'estudiant (curs 2001/2002), els/les professors de l'assignatura haurien de confeccionar i, eventualment, comentar la selecció d'assignatures que recomanen que els/les estudiants que cursin l'assignatura podrien matricular com a crèdits de lliure elecció i que consideren que són continguts interessats, complementaris o profitosos per la formació de l'estudiant.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica

GENERALITAT DE CATALUNYA (1992): Currículum. Educació Infantil. Barcelona: Departament d'Ensenyament.

GENERALITAT DE CATALUNYA (1992): Currículum. Educació Primària. Barcelona: Departament d'Ensenyament.

GENERALITAT DE CATALUNYA (1992): Exemples d'unitats de programació. L'Educació Primària. Barcelona: Departament d'Ensenyament.

GENERALITAT DE CATALUNYA (1992): El projecte curricular i la programació. Barcelona: Departament d'Ensenyament.

GENERALITAT DE CATALUNYA (1995): Modificacions i adaptacions del currículum. Barcelona: Departament d'Ensenyament.

PUIGDELLÍVOL, I. (1992): Programació d'aula i adequació curricular. El tractament de la diversitat. Barcelona: Graó.

Bibliografia complementària

A.A.V.V. (1993): Necesidades educativas especiales. Málaga: ediciones Aljibe.

ALVAREZ, L. SOLER, E. (1996): La diversitat en la pràctica educativa: modelos de orientación y tutoría. Madrid: Editorial CCS. Col·lecció Campus 3.

AINSCOW, M. (1994): Necesidades especiales en el aula. Madrid: UNESCO-Narcea.

CELA, J. [et al.] (1997): El tractament de la diversitat en l'etapa d'infantil i primària. Barcelona: Dossiers Rosa Sensat.

COLL, C. (1987): Psicología y currículum. Barcelona: Cuadernos de Pedagogía-Laia.

EISNER, E.W. (1987): Procesos cognitivos y currículum. Una base para decidir lo que hay que enseñar. Barcelona: Martínez Roca.

FERRÁNDEZ, A. (Coord.) (1997): Didáctica general. Barcelona, UOC.

GARCIA PASTOR, C. (1995): Una escuela común para niños diferentes: la integración escolar. Barcelona: EUB.

GARCIA VIDAL, J. i GONZÁLEZ MANJÓN, D. (1998 3a edició): Evaluación e informe psicopedagógico. Una perspectiva curricular. Vol. I. Madrid: EOS.

GALLARDO, J.R. (1995, 2a edició): Manual de logopedia escolar. Un enfoque pràctic. Màlaga: Ediciones Aljibe.

GENERALITAT DE CATALUNYA (1996): Atenció a la diversitat a l'ESO: 50 idees per a l'acció. Barcelona: Departament d'Ensenyament.

GIMENO, J. (1988): El currículum, una reflexió sobre la pràctica. Madrid: Morata.

GIMENO, J. i PÉREZ, A. (1988): Comprender y transformar. Madrid: Morata.

GINÉ, C. (coord.) (1996): Trastorns del desenvolupament i Necessitats Educatives Especials. Barcelona, UOC.

GIROUX, H. A. i FLECHA, R. (1992): Igualdad educativa y diferencia cultural. Barcelona: Roure.

HANKO, G. (1993): Las necesidades educativas especiales en las aulas ordinarias. Barcelona: Paidós.

GONZÁLEZ, D. (1993): Adaptaciones Curriculares: guía para su elaboración. Màlaga: Aljibe.

LLUCH, X i SALINAS, J. (1996): La diversidad cultural en la pràctica educativa. Madrid: M.E.C.

MARCHESI, A. . [et al.] (1999): Desarrollo psicológico y educación. 3. Trastornos del desarrollo y necesidades especiales. Madrid: Alianza editorial.

MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA (1992): Adaptaciones curriculares. Madrid: MEC "Cajas rojas"

Monogràfic (1993b): Educar en la diversidad. Cuadernos de Pedagogía, 212.

Monogràfic (1998): Comprender la diversitat en educació. Educar, 22 i 23.

MUÑOZ, E. (1992): Desenvolupament curricular i educació en la diversitat. Barcelona: ICE-UAB.

MUÑOZ, E. i RUÉ, J. (Coords.) (1993): Educació en la diversitat i escola democràtica. Bellaterra: ICE-UAB.

PALACIOS, J. (1996): La adaptación en Andalucía. Sevilla. Junta de Andalucía.

PARDO, A.M^a.I BARLET, X. (1990) Reflexiones sobre el trabajo con padres. Revista de Logopedia, Foniatría, Audiología, vol. 10, nº 1.

PÉREZ-CAMPANERO, M^a. P. (1991): Cómo detectar las necesidades de intervención socioeducativa. Madrid: Narcea.

PUIGDELLÍVOL, I. (1998): La educación especial en la escuela integrada. Barcelona: Graó.

RUÉ, J. (1992): Què farem de la diversitat? Crònica d'Ensenyament, 43, pp. 4-6.

RUÉ, J. i TEIXIDOR, M. (1991): Diversitat i agrupament d'alumnes. Bellaterra: ICE-UAB.

RUIZ I BEL, R. (1989): Adaptaciones curriculares individualizadas per als nens amb necessitats educatives especials. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

SANZ DEL RÍO, S. (1995): Integración de alumnos con Necesidades Educativas Especiales. Panorama Internacional. Madrid, Real Patronato.

STAINBACK, S. (1999): Aulas inclusivas. Madrid: Narcea.

UNESCO (1994): Declaración de Salamanca y Marco de Acción sobre Necesidades Educativas Especiales. París, UNESCO-MEC

UNESCO (1995): Las Necesidades Especiales en el Aula. Materiales para la formación de profesores. París: UNESCO.

WANG C.M. (1998): Atención a la diversidad del alumnado. Madrid: Narcea

Material audiovisual que podeu trobar a la mediateca de la Facultat:

Implicacions organitzatives de l'atenció a la diversitat (ICE – UAB) (371-3).

Projecte Aura. Programes de Treball amb Suport. (Departament de Treball. AURA)